

ПОЛОЖЕННЯ
про асистента дитини з особливими освітніми потребами
в закладі дошкільної освіти

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає принципи діяльності, основні функції (обов'язки) асистента дитини з особливими освітніми потребами, порядок та умови його допуску до освітнього процесу, вимоги до нього, а також основні правила перебування асистента дитини з особливими освітніми потребами та його участі в освітньому процесі.

Це Положення поширюється на заклади дошкільної освіти та дошкільні підрозділи, зокрема на дошкільні підрозділи спеціальних закладів загальної середньої освіти (далі - заклади дошкільної освіти).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги» та інших нормативно-правових актах у сфері освіти.

3. Асистент дитини забезпечує в освітньому процесі соціальні та соціально-побутові потреби дитини з особливими освітніми потребами / надає соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти.

4. Асистентом дитини з особливими освітніми потребами може бути один із батьків (інший законний представник) такої дитини, уповноважена ними особа або соціальний робітник, який надає соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

II. Принципи діяльності та основні функції (обов'язки)
асистента дитини з особливими освітніми потребами

1. Основними принципами діяльності асистента дитини з особливими освітніми потребами є:

співпраця з працівниками закладу дошкільної освіти та батьками (іншими законними представниками) дитини з особливими освітніми потребами в межах своїх повноважень;

діяльність в інтересах дитини з особливими освітніми потребами;

повага до гідності дитини з особливими освітніми потребами та врахування її індивідуальних особливостей розвитку;

недопущення дискримінації та порушення прав дитини з особливими освітніми потребами;

конфіденційність та дотримання етичних норм;

недопущення будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою;

повага до гідності, прав, свобод і законних інтересів усіх учасників освітнього процесу.

2. Основними функціями (обов'язками) асистента дитини з особливими освітніми потребами є:

забезпечення соціальних та побутових потреб дитини з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу (підтримка та допомога в пересуванні, орієнтуванні у просторі, самообслуговуванні, комунікації, харчуванні, організації денного відпочинку (сну), а також виконання інших обов'язків, встановлених договором);

спостереження за станом здоров'я дитини з особливими освітніми потребами та надання за потреби допомоги медичному працівнику під час проведення необхідних процедур;

У разі погіршення або будь-яких змін у стані здоров'я дитини з особливими освітніми потребами своєчасно інформувати керівника закладу дошкільної освіти, медичного працівника закладу дошкільної освіти або визначену особу та одного з батьків (іншого законного представника);

надання дитині з особливими освітніми потребами допомоги під час ігрової діяльності, інших видів діяльності під час освітнього процесу;

забезпечення безпеки дитини з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

своєчасне інформування відповідальних осіб про потреби дитини з особливими освітніми потребами, зокрема про потребу в придбанні необхідного обладнання тощо;

участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами;

невідкладне інформування керівника закладу дошкільної освіти про факти булінгу (цькування), свідком якого він був особисто, або про інформацію, яку отримав від інших осіб, вживання невідкладних заходів для припинення цькування.

III. Порядок та умови допуску асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу

1. Умовами допуску асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу є:

1) письмова заява у довільній формі одного з батьків (іншого законного представника) дитини щодо допуску асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу (далі - заява);

2) підписання договору між керівником закладу дошкільної освіти та асистентом дитини з особливими освітніми потребами про участь асистента дитини з особливими освітніми потребами в освітньому процесі в закладі дошкільної освіти.

У випадку, якщо асистентом дитини з особливими освітніми потребами є уповноважена батьками (іншими законними представниками) дитини особа, до заяви та договору додаються нотаріально посвідчену довіреність щодо визначення уповноваженої особи та копія паспорта такої особи.

У випадку, якщо асистентом дитини з особливими освітніми потребами є соціальний робітник, до заяви та договору додаються копії:

договору про надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання між надавачем соціальних послуг та одним з батьків (іншим законним представником) отримувача соціальної послуги, який укладається на основі Типового договору про надання соціальних послуг, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 23 грудня 2020 року № 847 «Про затвердження Типового договору про надання

соціальних послуг», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2021 року за № 214/35836;

індивідуального плану надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання;

письмова згода одного з батьків (іншого законного представника) дитини на допуск асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу;

3) наявність в закладі дошкільної освіти висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, виданого інклюзивно-ресурсним центром, де зазначена потреба в асистенті дитини з особливими освітніми потребами (супроводі під час інклюзивного навчання);

4) проходження асистентом дитини з особливими освітніми потребами спеціальної підготовки обсягом не менше 15 годин, яка має включати інформацію щодо дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі освіти, надання першої домедичної допомоги, ознайомлення з правами та обов'язками учасників освітнього процесу в закладах дошкільної освіти, що підтверджено документом про проходження підготовки (підвищення кваліфікації), виданим суб'єктом надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

Спеціальна підготовка соціальних робітників, які надають послугу супроводу під час інклюзивного навчання, проводиться на базі обласних, Київського міського центру соціальних служб за програмою, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики України, та підтверджується документом про проходження такої підготовки.

Спеціальна підготовка батьків (інших законних представників) дитини, уповноважених ними осіб, які є асистентами дітей з особливими освітніми потребами, проводиться суб'єктами надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, та підтверджується документом про проходження такої спеціальної підготовки

Батьки (інші законні представники) дитини та уповноважені ними особи, які є асистентами дітей з особливими освітніми потребами, за рішенням керівника закладу дошкільної освіти можуть бути допущені до освітнього процесу за умови зобов'язання ними проходження спеціальної підготовки протягом трьох місяців з моменту підписання договору. У випадку невиконання цієї умови доступ асистента дитини з особливими освітніми

потребами до освітнього процесу буде призупинено до моменту надання документа про проходження спеціальної підготовки.

5) проходження асистентом дитини з особливими освітніми потребами профілактичного медичного огляду;

б) дотримання асистентом дитини з особливими освітніми потребами правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, принципу конфіденційності стосовно стану здоров'я та іншої особистої інформації про учасників освітнього процесу.

2. Допуск асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу здійснюється відповідно до наказу керівника закладу дошкільної освіти.

Контроль за виконанням умов допуску асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу для виконання його функцій та вимог до нього покладається на керівника закладу дошкільної освіти, який зокрема:

не допускає асистента дитини з особливими освітніми потребами до освітнього процесу у випадку не проходження ним профілактичного медичного огляду відповідно до законодавства, перебування у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або інших станах, що загрожують безпеці та здоров'ю учасників освітнього процесу;

інформує батьків (інших законних представників) дитини з особливими освітніми потребами (у випадку, якщо асистентом дитини з особливими освітніми потребами є уповноважена ними особа або соціальний робітник) про порушення асистентом дитини з особливими освітніми потребами обов'язків, визначених договором; про перебування асистента дитини з особливими освітніми потребами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або інших станах, що загрожують безпеці та здоров'ю учасників освітнього процесу;

своєчасно отримує інформацію про неможливість забезпечення асистентом дитини з особливими освітніми потребами соціальних та соціально-побутових потреб вихованця / надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, відсутність або можливу відсутність вихованця чи асистента дитини з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти;

отримує інформацію від одного з батьків про фізичне і психічне здоров'я дитини з особливими освітніми потребами, що може вплинути на забезпечення соціальних та соціально-побутових потреб здобувача освіти;

отримує від одного з батьків (іншого законного представника) дитини не менше ніж за п'ять робочих днів інформацію про зміну уповноваженої ним особи, розірвання договору про надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання між надавачем соціальних послуг та одним з батьків (іншим законним представником) отримувача соціальної послуги, зміну надавачем соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання особи соціального робітника (крім випадків хвороби соціального робітника).

4. З метою належної організації освітнього процесу для дитини з особливими освітніми потребами один з її батьків (інший законний представник) має:

1) забезпечити наявність асистента дитини з особливими освітніми потребами відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;

2) попереджати не менше ніж за п'ять робочих днів заклад дошкільної освіти про зміну уповноваженої ним особи;

3) інформувати про розірвання договору про надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання між надавачем соціальних послуг та одним з батьків (іншим законним представником) отримувача соціальної послуги;

4) своєчасно інформувати про фізичне і психічне здоров'я дитини з особливими освітніми потребами, невідвідування нею закладу дошкільної освіти, зміну режиму дня, що може вплинути на забезпечення соціальних та соціально-побутових потреб дитини.

IV. Основні правила перебування асистента дитини з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти та його участі в освітньому процесі

1. Під час перебування в закладі дошкільної освіти асистент дитини з особливими освітніми потребами дотримується установчих документів і правил внутрішнього розпорядку закладу дошкільної освіти, а також визначених законодавством правил, умов і заходів, спрямованих на забезпечення безпечного, здорового та інклюзивного або спеціального освітнього середовища.

2. Асистент дитини з особливими освітніми потребами комунікує з працівниками закладу дошкільної освіти в межах їхнього робочого часу та у спосіб, визначений внутрішніми документами закладу дошкільної освіти та/або узгоджений з такими працівниками.

3. Асистент дитини з особливими освітніми потребами організовує свою діяльність відповідно до договору та з урахуванням індивідуальної програми розвитку дитини та не перешкоджає педагогічним працівникам у здійсненні їхньої діяльності.

4. Асистент дитини з особливими освітніми потребами має право звертатися до керівника закладу дошкільної освіти у разі порушення його прав, передбачених законодавством, цим положенням та іншими внутрішніми документами закладу дошкільної освіти.

5. Відповідно до вимог законодавства асистент дитини з особливими освітніми потребами проходить щорічний профілактичний медичний огляд.

6. Асистент дитини з особливими освітніми потребами бере участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

7. Асистент дитини з особливими освітніми потребами поважає гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу.